

# Laodisee — Ñetteel bi ñetteel

*Lanuy Yoon yi?*

Jeff Pippenger

2023-08-30

«War na xam ci sunu bopp li di moom Kirisitaange, li di dëgg, lan mooy ngëm gi nu jot, lan ñooy yoonu Biibël yi — yoon yi ñu nu joxé ci kàttan gu gën a kowe.» The 1888 Materials, 403.

Diir ay at Future for America xamle na juróom-ñaari mbooloo yi nekk ci Kàddug Yëgle gi, duñu rekk tegtal jaar-jaaru Israyil bu bees bi dale ca jamonoy ndaw yi ndaw yi ba ca mujjug àddina, waaye itam dañuy tegtal Israyil bu yàgg bi dale ca jamonoy Muusaa ba ca sànniy doj gi ñu def Sitefaan. Ñi jiitu ci Adventism jàngale woonuñu dëgg gii, waaye xamoon nañu te jëfandikoo woon nañu ndigali yi saxal dëgg gii. Yeesu mooy won mujj gi ginnaaw njàlbéen ga, te Israyil bu yàgg mi dafa tegtal Israyil bu bees bi. Moo tax bépp dëgg buy boka ci melokaani yëgley Israyil bu bees bi, amoon na itam ci Israyil bu yàgg bi.

Balaata Millérite ba, gis-gisu Kiristaan yu cosaan ci mbirum juróom-ñaar yi ak benn mbooloo yi mooy ne, dañuy tegtal mbooloo yi dëgg-dëgg yi nekkoon ca Asii Mineer jamono ji Yowaana nekke. Gis-gisu cosaan boobu it dafa déggoo ne, ndigal yi ñu jox mbooloo bu nekk man nañu leen xam itam ni ay ndigal yu gaaw ci yenn mbooloo yu bare ci biir jaar-jaaru jaaroonu Kiristaan; te itam ne, ndigal yooyu ak artu yooyu ci seen bépp benn are yépp ci Kiristaan yu kenn-ku-nekk. Dañoo itam xamoon ne, juróom-ñaar yi ak benn mbooloo yi dañuy tegtal juróom-ñaar yi ak benn jamono yi ci jaar-jaaru mbooloom Yàlla, dale ca jamono jullit yi ba ca mujjug àddina. Xeetu xam-xam yooyu jëkk nañu woon jaar-jaaru Millérite. Ñaari fukki xam-xam yooyu ci juróom-ñaar yi ak benn mbooloo yi, yi bind gis-gisu cosaan bi te jiitu woon William Miller, dañoo sosikoo woon te tey sax ci tekkiinu “historicist” bi ci Biibël bi. Moo tax la malaakay Yàlla jiite William Miller ngir mu jël yoonu waxin woowu.

“Juróom ñaari Mbooloomi Asi mooy jaar-jaari mbooloom Kirist ci juróom ñaari melokaanam, ci bépp yoonam ak ay wëranteem, ci bépp yaramam ak ay tiisam, dale ko ca fan yi ndaw-ndawi Yonnent yi ba kërú àddina. Juróom ñaari màndarga yi mooy jaar-jaari mbir yi doole yi ak buur yi ci suuf di def ci kaw mbooloom mi, ak araamug Yàlla ci ñi boka ci moom ci benn jamono jooju. Juróom ñaari trompet yi mooy jaar-jaari juróom ñaari àtte yu beesul te diis yuñu yónnee ci suuf, walla ci nguurug Room. Te juróom ñaari ndab yi mooy juróom ñaari musiba yu mujj yi ñu yónnee ci Room gu nekk ci loxo Papa. Te ñu jaxase ak loolu yeneen mbir yu bare, ñu ràbb leen viir ni dex yu ndaw yu di dugg ci benn dex gu mag, te di feesal dex gu réy gi ci kàddug waxu Yàlla buy wax lui ñëw, ba keroog bépp mbir di jeex ci géjug ba fàww.”

«Li mooy, ci sama xalaat, pexe bu yooni Yowaana ci téereb Peeñu bi. Te nit ki bëgg a xam téere bii, war na am xam-xam bu mat sëkk ci yeneen xaaj yu Kàddug Yàlla. Nataal yi ak léebu yi ñu jëfandikoo ci waxu wax jii, du ñu lépp firndeel ci moom ci boppam, waaye dees na leen seet ci yeneen yonent yi, te firndeel leen ci yeneen xaaj yu Mbind mi. Moo tax dafa leer ne

Yàlla dogal na ngir ñu jàng lépp, ngir sax jote ci xam-xam bu leer ci benn xaaj rekk.» William Miller, Miller's Lectures, volume 2, lecture 12, 178.

Rakku White ànd ak jàppale xalaat “historicism” bi Miller yoroon, waaye mu yokk ci téere Révélation bi xam-xam bu gën a xóot loo xam ne Miller gisul woon, ndaxte Miller xamaguuloon kër-yàlla gi ni mu dëgg-dëgg di mel. Moom, mu gisoon kër-yàlla gi ne mooy suuf si. Rakku White xamoon ne bi Yeesu wonnee waxi yonent yi te ñu melnekk ci téere Révélation bi, Kirist dafa ko doon def ànd ak liggéeyam niki Saraxalekat bu Kowe bi ci asamaan.

Bi Yowaana delloo te gis Kirist, Mu ngi dox ci biir candale yi sol yére yu saraxalekat, te candale yi nekk nañu ci bérab bu sell bi, te moo tax ne ci taarix bi gannaaw Yeesu yemookawee, waaye bala Muy dugg ci Bérab Bu Gëna Sell bi ci atum 1844. Miller manuloon a xam solo dëgg gi ci mbir mii. Naka noonu itam Tyndale, Luther walla John Wycliffe, mbaa kenn ci ñi jëkk a def yëngu-yëngu beesal gi, duñu ko xamoon. Dëgg mooy jëm kanam, di leer gëna leer ba ca bés bu mat sëkk.

“Yoonu njub gu mag, gi Robinson ak Roger Williams doon jëfandikoo ak kàttan bu mag, ne dëgg mooy dem kanam ndank-ndank, te war na Kiristaan yi nekkuñu ci xaaalis gu njëkk ngir nangu lépp leer gi mën a feeñ jógé ci Kàddu Yàlla ju sell ji, seeni sët ba noppi woon ci loolu ci seen sëtankat yi. Kërceen yu Protestaan yi ci Amerik, ak yi nekk ci Ewrop itam, yu amoon ndam lu réy ci jot yëf yi barkeel yi jëfandikoo ci Réforme bi, mënunu woon tàmbele dem kanam ci yoonu coppite gi. Ndaxte doonte ay góor yu takku yu néew daan nañu di jógé ci yeneen waxtu ngir waare dëgg gu bees te feeñal njuumte yi ñu yàgg a sàmm, li ëpp ci ñoom, ni Yawut ya ca jamonoy Kirist ga walla ni waa Paap ya ca jamonoy Luther, dafa leen doyyoon ngir gëm ni seen baay yi gëmoon ak dund ni ñoom daan a dund. Moo tax diine bi dellu waat a suufeeku ba mu nekk yëf yu ci bitti rek; te njuumte ak gëm-gëm yu réer yu waroon a ñu sànni ndéet su fekkee ne kërceen gi saxoon na ci dox ci leeru Kàddu Yàlla, ñu denc leen te sàmm leen. Noonu, xel mi Réforme bi indiwon, ndank-ndank dee ba ba mu tollu ne bëgg-na ay coppite yu mag ci kërceen yu Protestaan yi ni ñu ko soxla woon ci Kërceen Room ca jamonoy Luther. Foon na foofu àddina ak nelaw gu xel mu sell, noonu it bokk nañu woon ci wormaal xalaatu nit ñi, ak soppi njàngale yi Kàddu Yàlla di jàngale ak xalaat yu nit.” The Great Controversy, 297.

Buñ nanu nekk nañu ko ni dëgg di yokkiku ndànk-ndànk ci biir nettali jamono, kon maanaam leer gu bees gu man a feeñ ci njàngat mu mujj mii, man na nekk lu jafe lool ci xam. Bu nit taxawulati ci xam ne “dëgg” am na mbindum yokkute bu ndànk-ndànk, ci saa si rekk mu tàmballi di wéeru ci cosaan yi, aada yi ak ndigalug nit su réer.

Yoonu liggéey bi Miller jëfandikoo woon mooy ab màndarga yoon buy daw ci mboolem sàrtu waxu yonent yi, te muy wone seedeel bu nekk ci yokkute dëgg Bibil bi tàmbele ak ndaw yi. Waaye ci màndarga yoon wi Miller di firndeel, gis nanu tàmballi gu soxla moroomam ci mujj ga. Ñi ëpp masuma xam dëgg yii, waaye du noonu ak Seytaane.

Seytaane dogal na dëgg ak ay yokkuteg ba mujje asamaan ba. Bi dëgg bi agsee ci benn xàjjaat ci taarix ba nga xam ne reformateur yi tàmbele xam bu leer ni ñuy jàngale Biibël bi, Seytaane def na li muy daan def saa su ne: dugal na ay lu dëppul ngir taxawale dëgg bi. Firnde yu taarix yi ci ay

jëfam yu dëppul ngir roy dëgg bi feeñal na ne Jesuite yi, ni Ribera ak Louis de Alcazar, teg nañu seen pexe bu dëppul bi rawatina ci téereb Peeñu gi. Yoonu xalaat bu yàquute bi ñuy wooye “preterism” tàmbali na ca xarnu ñaareel ak ñetteel, ànd ak ñaar ñu mag ñoo doon aykilifa yu njëkk ci yoonu fen boobu. Kenn ci ñoom mooy Eusebius bu Caesarea (260–339), ak Victorinus bu Pettau (dee na lu war a doon 304). Ñoom ñaar ñii, di ay nit ñu mag ci taarix bu njëkk boobu, yékkati nañu yoonu xalaat boobu buy wax ne téereb Peeñu gi mat na ca jamono jii Nguuru Room nekkoon, jaar ci ay nit yu taarix ni buur bu bon ba siiw Nero.

Ci xarnu 19e, John Darby (1800–1882), mu jóge Biir Réewum Angalteer, indi leneen pexe buy jógé ci Seytaane, te pexe boobu dencoon nañu ko itam ci ay suuf-kàddu yi ci Injil fas wi mel ni fasu Troie, bi ñuy wax Scofield Reference Bible, bi nu waxoon ba noppi. “Dispensationalism” mooy ab doxalin gu jëm ci njàngum yàlla, buy xaaj jaar-jaari àddina ak yoon yi Yàlla jëfandikoo ci nit ñi ci ay jamono yu wuute, walla ay “dispensations,” yu nekk ay xàmmeekaay yu wuute yi ci Yàlla di saytu taxawaayam ci anam yu wuute. Maa ngi koy màndargaal fii, ndaxte loolu bokk na ci fenn yi ñu dugaloon ci doxalin Future for America jaarale ko ci baat yu jóge ci benn goxu Darby tasare woon ay xalaatam yu Seytaane. Xalaati Darby yi doon xeex Future for America ànd ak falsafa bu ñuy tudde “woke” movement bu jamono jii, miy yégle benn anarsi bu nirook bi Réewum Farās fëete, ak benn yéfeer gu nirook gi Sodom ak Gomorrah teewaloon.

Teyoloji yu jamonoy Adafantis bu bees, dañuy dëgg-yi ci Biibël bi jaarale ko ci ab sistem bu ñaari wàll yu ñuy jëfandikoo ci firndeel Biibël bi ngir yàq te weddi benn ci Biibël bi ak Ruuhu Kàddug wax ci Yoon wi. Ñoom dañuy xàmme nit ñi ni ñu nekk walla xam-xamu làkk yi ci Biibël bi, walla xam-xamu taarix ci Biibël bi. Noonu, teyoloji yu Adafantis yi tey, ñoo yor xel yi ci Adafantis bu Laodise ci anam yu ñaari wàll: walla ñuy firndeel Kàddug Yàlla gi jaarale ko ci xam-xamu taarix bu nit ku daanu am, walla ci xam-xamu làkk bu nit ku daanu am. Niiróoy njuumte yu bees yii, yi ñu bëraloon yoon wu bare ngir song mensaje bi ngay jàng léegi, dees na leen seetlu gën a baax ci ay mbind yii bu nu xemmee simbolismu Révolüsiyon Franse bi. Seytaane mungi dund, te xam na ne waxtoom gàtt na. Santaane bu mujj ci santaane yi Miller, muy nimeru fukki ak ñeent, jeex na ak xët wii di topp.

“Yàllaay-bopp bi ñuy jàngale ci sunuy ekool dafa sax ci kaw benn ngëmug mbooloo-buy-xàjjal. Mën na am solo ngir jël xel mu deful dara ba nga tàbbal ci moom noonu, waaye moo war a mujje ci yàqute gu ëpp ci werante. Xel mu gore du muk neex ak gis-gisu ñeneen. Su ma doonoon jàngalekatu ndaw yi ci yoonu divinite, dama leen di jàngal bu njëkk seeni kàttan ak seeni xel. Su fekke ne yi baax nañu, dinaa leen defal ñu gëstu Biibël bi seen bopp, te yónnee leen ñu dem ak seen ngor ngir jariñ àddina bi. Waaye su ñu amul woon xel, dinaa leen tàmbalee xelu keneen, bind ci seen kanam baat bi di bigot, te yónnee leen ñu dem ni jaam!” William Miller, Miller’s Works, volume 1, 24.

Ci jamono yi toppoon bu gaaw bi Yowaana mi jangaloon mbind mi dundee woon, ak ci fan yi Reforme bi, Seytaane dafa doon liggéey bu baax di sos yoonu waxu yonent yu fen ngir jaaxal ak alag jàngat bu dëgg gu nekk ci Biibël bi. Li nit ñi yenn saa yi di fàtte ci dëgg tarix yooyu mooy ne, mboolem yoon yu Seytaane yooyu sosoon, ñu nga xam ne ñooñu jublu woon rekk ci benn téere, te du lenn ludul téereb Peeñ gi. Loolu moo doon mbir mi nekk ci kaw xel bu nekk ci ñi doon

yégle jaaxle gu Seytaane ji. Téereb Peeñ gi moo mas a nekk jubluwaayu Seytaane. Seytaane xam na ne moom war na xare ak téereb Peeñ gi. Bu nu nanguée dëgg jii, kon man na nu xam itam beneen dëgg gu faradi, giy fàddu ndax beneen dëgg gu am solo buy muur ko.

Yoonu Jesuit yi dul dëgg te ñu sos ko ngir tere nit ñi am xam-xam bu leer ne paap bu Kàrt bu Room moo di antikrist bi ci waxi yëgleb Biibël. Bépp reformateur protestant dafa àggee xam te jàngale dëgg googu. Moo tax, bu ñu feeñalee woon ci kanam askan wi, ci wax ak ci mbind, taariixu dëgg nit ñu mel ni Ribera ak Louis de Alcazar, taariix boobu dañu ko jëfandikoo ngir wone jéfi Seytaane yu bon yi ngir tere nit ñi am xam-xam bu jub ci “nit ku bàkkaar bi.” Seede yi ñu bind walla yi ñu wax, di wone pexe yi ñu dugal yoonu Seytaane yii, jub nañu ba fa ñuy àgg; waaye Seytaane doon na jéem a sutura lu ëppul rekk mbooleem firnde yi nekk ci Biibël yi di won ne antikrist bi mooy paap bu Room.

Am na ci téereb Peeñ mi am na ay dëgg yu ñu daan nëbb ci njaxlaf ji ay yoonu tekki Biibël yu dëggadi jur, te yoon yooyu nekkul ci mbirum nit ki limam di juróom-benn, juróom-benn, juróom-benn. Benn ci yooyu mooy, ci lu wóor, dëgg gi ñu teewal bu baax bu gëna mat, bu ñuy xam poroksaas ñaari juróom-ñaari jàngoro yi ci seen yaatal gu mat. Ci biir ñaari juróom-ñaari jàngoro yi am na ay dëgg yu wax bu leer ci moom ak taarix bi tàmbalee 11 Sàttumbar 2001 te jeex ci jafe-jafe yoonu Dibëer bi. Seytaane dafa doon wut ba mu nëbb leer gi, te moom moo sos yoonu liggéey yu seytaane ngir lëndëmloo ay xonq yu bari solo yu nekk ci téereb Peeñ mi, du rekk kàddug xamle baabooru Rooma ni mooy antikrist bi.

Bala “nit ku bonn” feeñoo ci atum 538, nit ñi mel ni Eusebius ak Victorinus daanuñu ci téereb Peeñ mi ngir làqu yokkute kàttanu papaas bi. Gannaaw loolu ci jaar-jaaru taarix, Kirist matal na digëbam ci Thyatira te indi biddéewub subaab Réforme bi (Wycliffe), te Seytaane gannaaw loolu génne na ñaari nit yu mag ci taarix ngir nekk kilifay te yóbbu ay jëfam yu seytaane ya. Xare bu yàgg bi ci mbindum dëgg, bi yegg ba ci njàlbéenam bu sutura téereb Peeñ mi ubbiku, (tuuti laata jéexub waxtuw nattu ba) day boole leerug juróom-ñaar yiir yi, leer gu Miller xamoonul mukk, te itam Sister White xamoonu ko, waaye man nañu won yomb ne Miller ak Xelum Yonent bi ñoo ngi taxawal leer gu bees gi, ndaxte leer gu bees du juuyoo ak leer gu yàgg gi.

“Loolu mooy dëgg ne nun am nañu dëgg, te war nañu takku ak dëgër ci taxawaayi yu menul yëngu; waaye waru nu xool ak suspeñ benn leer gu bees gu Yàlla man a yónni, te wax ne: Ci dëgg-dëgg, gisunu nu ne soxla nañu gën a am leer gu dul dëgg gu mag gi nu jote ba léegi, te ci moom lañu dëkkandiku. Fekk nuy sax ci taxawaay boobu, seede si Boroom Seede Sella bi di jëfandikoo ngàñam ci sunuy mbir ne: ‘Te xamuloo ne yaa ngi metti, te di yërëm, te ñàkk, te gumba, te rafetul.’ Ñi di yëg ne am-nañu alal, te yokk-nañu leen alal, te soxlawuñu dara, ñu ngi nekk ci gumba gu jëm ci seen xalis dëgg mbeleer Yàlla, te xamuñu ko.” Review and Herald, 7 Awril 1894.

Nattu bu bees gi mooy xool ndax mu juuyoo ak dëgg gu saxaloo, te ndax mu dëgërël dëgg yi muy fondaasiyoŋ.

“Bu kàttanu Yàlla seede ci li di dëgg, boobu dëgg war na taxaw ba fàww muy dëgg. Bésu xel yu bees yi topp, yu juuyoo ak leer gi Yàlla jox, waruñu leen di nangu. Nit ñi dinañu jóg ak

teginney Mbind mi, yu ñoom moom di dëgg ci seen gis-gis, waaye duñu dëgg. Dëgg gi ñu jëm ci jamono jii, Yàlla moo ko nu jox ngir mu doon dëkkandoo bu njëkk ci sunu ngëm. Moom ci boppam moo nu jàngal li di dëgg. Kenn dina jóg, ba beneen itam, ak leer gu bees gu weddi leer gi Yàlla jox ci firndeel bu Xelum Sellam.” Selected Messages, téere 1, 162.

Seytaane am na Téereb Peeñ mi mu doon jëfandikoo ngir xeex ba ca saa si Yowaana bindee ndigal yi ci biiram. Yeesu nee na:

Waaye barkeel na leen, yéen seen bët, ndaxte gis na; ak seen nopp, ndaxte dëgg na. Ndax dëgg laa leen wax, ne yeneen yonent yu bare ak nit ñu jub daan bëgg a gis li ngeen gis, te gisuñu ko; ak a dëgg li ngeen dëgg, te dëggguñu ko. Macë 13:16, 17.

Yërëm gi ñu boole ak gis ak dëgg mooy yërëm gi ci xam-xamub ndigalu Peeñug Yeesu Kirist. Bi Yowaana doon teewal ñi nekk ci “bés yu mujj yi” te gis ak dëgg ndigal li, mu daanu ngir jaamu malaaka Jibril, te ca saa sa malaaka ji xamal ko ne bu ko defee.

Man maa Yowaana gis naa yooyu mbir, te dëgg naa leen. Ba ma ko dëggee te gis ko, ma daanu ngir jaamu ca kanamu tãnk malaaka mi ma won yooyu mbir. Noonu mu ne ma: «Bul ko def; ndaxte man, sa bokk naay ci jaam yi, ak sa bokk yu mbokk, yonent yi, ak ñi sàmm waxi téere bii: jaamu Yàlla.» Peeñu 22:8, 9.

Gabriel ak Yowaana ñoom ñépp ay mbind yu ñu bind, te war nañu di jaamu rekk Ki Bind. Yeneen yonent yu bare ak nit ñu jub, boole ca malaaka yi, bëgg nañu woon “gis” ak “dëgg” ndigal bu Yuuxu Digg-Guddi bi, bu ñu koy delloo waat ca njeexital àddina bi.

“Kirist nee na: ‘Yéen seen bët ñi barkeel nañu, ndaxte dañuy gis; te seen noppi yi it barkeel nañu, ndaxte dañuy dëgg. Ndaxte ci dëgg maa ngi leen koy wax, ñu bare ci yonent yi ak nit ñu jub ñi bëgg woon a gis li ngeen gis, waaye gisewuñu ko; te dëgg li ngeen dëgg, waaye dëggguñu ko’ [Matthew 13:16, 17]. Barkeel na bët yi gisoon li ñu gisoon ci 1843 ak 1844.”

“Am nañu bataaxal bi. Te warul am benn yéex ci delloo waxaat bataaxal bi, ndaxte màndargay jamono yi dañuy mat; liggéeyu mujje mi war na ñu ko def. Liggéey bu mag dinañu ko def ci ab waxtu bu gàtt. Léegi dara yàggul, Yàlla dina joxe ab bataaxal ci tãnkam moom, te dina màgg ba nekk ay xaacu woo bu kawé. Noonu Daniyel dina taxaw ci wàllam, ngir joxe seedeem.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Lu nit ñu jub yi (Yowaana) ak seeni moroomi jaam (malaaka yi) bëgg a gis mooy matug bu mujj bi ci Yuuxu Gudd-Gi ci mujjug Adventism bi, ba suufe si leeróo ndax ndamu Yàlla. Fàtteb doole boobu bu mujj bi ci taw bi ci mujjug jamono mooy li ñuy jëfandikoo ndax ubbig Përamanteg Yeesu Kirist.

Yoonu musal gi, yonent yi lañu ko seet te xamle bu baax, ñoom ñi waxoon ci yiw wi war a dikk ci yéen; di seet lu muy tekki, mbaa ban jamono ak ban melokaanu jamono la Xelu Kirist, mi nekkoon ci ñoom, di won, bi mu seedeel lu jiitu ci ay coono yi Kirist di jaar ak ndam li war a topp. Ñoom lañu feeñal ne du woon seen bopp lañu doon liggéeyal, waaye nun la, ci mbir yii ñi yéglee xebaaru xebaar bu baax ci yéen, ak Xelu Mu Sell mi ñu yónnee wàccee asamaan, léegi xamle leen ko; te mbir yooyu, malaaka yi sax bëgg nañu ci xool bu baax. Moo tax,

takkuleen seen xel ni ku tàggat ngembam, nekkleen ku sàmm boppam, te yaakaarleen ba mu mat ci yiw wi ñuy indi ci yéen, bu Yeesu Kirist feeñee. 1 Piyeer 1:10–13.

Yonent yi, nit ñu jub yi ak malaaka yi bëgg nañu woon dund ci jamono ji “yiw,” walla kàttanu Yàlla, di tuur ci bi matug Yuuxu Guddi gi ci mujj. “Yiw” jooju, mooy kàttanu bindkatug Yàlla, ñëw ci nit ñi bu Njàngum Yeesu Kirist feeñee te ubbeeku. Seytaane xam na ne yoonu jottalee kàttanu bindkatug Yàlla ci ay nitam mooy bàyyi ko jaar ci message bi ñu ubbi ci téereb Njàngum; moo tax mu def ko ay jéemaam yu gën a kawe ngir jaxase, dēj, te muur leer gi nekk ci téereb Njàngum. Leer googu du rekk xàmmi nit ku bàkkaar gi, ndaxte dëgg googu mbooleem soppikat yu Protestan yi bind nañu ko bu baax ba noppi ay téeméeri at yu weesu.

Nekk naa ci Xel bi ca bésu Boroom bi, te ma dëgg ci sama gannaaw baat bu mag, mel ni liit, di wax ne: Man maa di Alfa ak Omega, ki jëkk ak ki mujj; te li nga gis, bind ko ci téere, yónnee ko ci juróom-ñaar i mboolooy gëm yi nekk ci Asi: ci Efes, ci Smirna, ci Pergam, ci Tiyatir, ci Sardis, ci Filadelfi, ak ci Lawodise. Noonu ma walbatiku ngir gis baat ba maa doon waxal; te bi ma walbatikoo, gis naa juróom-ñaar i lampu wurus. Te ca biir juróom-ñaar i lamp ya amoon na kenn ku mel ni Doomu nit ki, sol yére wu yàgg ba jëggoon ci tànk, te takoon ci dënn wi xaaalis wurus. Boppam ak kawaram weex nañu woon ni xob, ni peex; ay bëtam mel ni safara gu tàkk; ay tànkam mel ni xàñar wu rafet, ni ku ko lakk ci furno; te baatam mel ni riirum ndox yu bare. Te mu yoroon ci loxoom ndijoor juróom-ñaar i biddéew; te ci gémmiñam génn jaasi bu ñaaw, bu ñaari wet; te kanamam mel ni jant bi buy leer ci dooleem. Bi ma ko gisee, ma daldi daanu ca ay tànkam ni ku dee. Noonu mu teg sama kaw loxoom ndijoor, ne ma: Bul ragal; man maa di ki jëkk ak ki mujj; maa ngi dund, te dee woon naa; te xoolal, maa ngi dund ba fàww, Amina; te yor naa caabi safara ak dee. Kon bind li nga gis, ak li nekk, ak li war a am gannaaw gi. Peeñu 1:10–19.

Bi Adventism diiru woon yoonu jàngat bu ñuy wax ne “historicist”, dañu gisoon ne mboolem kër-yàlla yi ne Peeñu ñaar ak ñett dañuy dellusi ci kër-yàlla bu mujj bi. Waaye, ci mujju at yi ñent-fukk ak juróom-ñeent ci téeméeru at bu fukki juróom benn, Seytaane doon na ba noppi tēj bët yi Adventism ci kaw yoonu jàngat bu sell bi, ci aar gi ci moom, ak ci jëfandikoom, muy wërante gu am solo ci seen sas ngir ne dañoo doon “ñi wottu dëgg yu mag yi ci kàddug wax ci kanam.” Sax ci bi yoonu jàngat boobu doon nañu koy bàyyi ci Adventism, amoon na fa tey ñi daan jëfandikoo yoonu jàngat bu sell bi. Nun, dañuy jëfandikoo téere bi, Story of the Seer of Patmos, ngir seedeel ne jëfandikoo mboolem kër-yàlla yi ci jaar-jaaru Laodise moo di jëfandikoo bu baax bu wax ci kanam. Li ñuy topp mooy ay xaaj yu tannée ci téere boobu te di woné li ma di wax.

“War nañu fàttaliku ne, ni xew-xewu Efes, Simerna ak Pergam bi di jëfandikooat ci mujj gi ci kanam ñëw-atug Kirist ñaareel bi, noonu itam jaar-jaaru Tiyatir dina am moroomam ci maas yu mujj yi.” Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 69.

Haskell wax jëfandikoo bu baax ne xam-xamu ñaariy mboolem kër-yàlla yu njëkk yi jur naat, walla ni mu ko waxe, “dina am lu muy ni mel ci maas bi mujj.”

«Mu jëfandikoo woon nattu boobu, waaye lépp di won te jublu ci atum 1843 ni mooy jamono ji àddina war a teeru Sàmmkatam. Léegi, nekkinu nit ñi ca njëlbeén ñëwug Almasi bi dellu na ba amaati.» Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 75.

Haskell dafa wax ci ne William Miller moo jëkk a xamle atum 1843 ne mooy waxtu Ñaareelu Ñëwug Almasi bi, te mu wax itam ne li nekkoon ci waxtu ñëwug njëkkug Almasi bi déllonaat na ci jamonoy ñi doon topp Miller. Haskell waxoon dëgg, te Sister White dëggal na ne Miller boppam moom lañu teewal woon ci Yaxya miy Sóob.

«Naka la Yowaana Miyëwër bi yéglee ñëwug njëkk gu Yeesu te waajal yoon wi ngir ñëwam, noonu itam William Miller ak ñi ànd ak moom yégleeñu ñëwug ñaareel gi bu Doomu Yàlla.»  
Early Writings, 229.

Haskel sax na sax ne baat ne ci diggante jaar-jaaru Pergamos, (njeet gi ñetteel gi teewlu ci jébbale Kiristaanug ak jaamu xérëm), jaar-jaaru Sardis, moom njeet gi juróomeel, dellusiwaat na.

“Am na caabi ci jaar-jaaru Pergamos, bi Kirisityaaniyaa defe ne Paganisam dee na; waaye ci dëgg-dëgg, diine ji mel ni dafa amoon ndam ci kawam, moom moo notoon. Paganisam bi ñu sóob ci ngëneel waare, dugg na ci kanam kërceg bi. Ci fan yi Sardis, jaar-jaar jii dellu na am.”  
Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 75, 76.

Sardis moo doonug Yeesal yi ci jamonoy Réforme bi, bi yeewu ba bëgg a jébbalu ci mbubboo ak fen yu Seytaane yi papasi bi indiwoon; waaye bala seen liggéey jeex, ñu tàmbalee ba noppi delluwaat Room. Ñoom dañoo gëm ni mbooloom Pergamos gëmee woon ne papasi dee na, waaye ci dëgg-dëgg, mu ngi doon dund ba tey. Haskell itam feeñal na ne ci kaw mbooloom tēdd bi la leeru “janti yu dajale ci jamono yi weesu yépp” nekk.

« Ci gannaaw jaamu ju mujj jii—desit bi—lay leer yi ñu dajale ci jamonoy yépp weesu tàbbi. »  
Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 69.

Duma waxuma ne Haskell xam na ne tarix bu yokk yu gëna dëgg ci juróom-ñaari mboolo yi, moom itam mat na ci tarixu Israayil bu yàgg ba noppi; waaye lu wóor mooy ne mu taxaw ci dëgg googu bi, bi mu bindee ne “leer yu dajale yépp ci jamono yu weesu yi” dañuy “leer” ci “mbooloom njàng mu mujj mi.” Israayil bu yàgg boobu bokk na ci “leer yu” “jamono yu weesu yi.” Te doonte sax mu taxawal na pexe yi war a am ngir xàm ne misaal yi ci juróom-ñaari mboolo yi am nañu solo ci tarixu Israayil bu yàgg ba noppi, man nag xamuma ba fan la xamoon lu xóot ci méngale yi ñu teewal ci misaal yooyu. Te itam wóor na ma ne xamoonul benn wall bu gëna am solo ci tarix yi juróom-ñaari mboolo yi di teewal, wall woowu la nu jëm ci.

Dina dinga waxal dëgg gi ci sunu bind bu ci topp.